

Dansk psykologforening om anbringelser af børn uden for hjemmet.

For at opnå en bedre faglig indsats omkring udsatte børn og unge er der behov for at stille yderligere krav til den faglige kvalitet, og ét element er et opgør med de dele af Serviceloven, som har vist sig at være utilstrækkelige.

En intervention i en families liv – fx i form af en anbringelse af et barn – er en voldsom foranstaltning, og derfor er det helt afgørende, at det faglige grundlag er så solidt som muligt. Vores konkrete bud på en ændring, som vil kunne bidrage til en øget kvalitet i disse sager gælder den børnefaglige undersøgelse (den såkaldte § 50-undersøgelse), der er socialrådgiverens faglige redskab til at afklare, om der er behov for en social indsats i forhold til børn og deres familier. Undersøgelsen har til formål at give overblik over barnets samlede livssituation: udvikling, adfærd, familieforhold m.m.

Men den børnefaglige undersøgelse er desværre ikke en garanti for den rigtige indsats. Som Serviceloven er formuleret og forvaltes i dag, er der nemlig intet krav om, at socialrådgiveren altid inddrager undersøgelser fra andre fagpersoner – herunder psykologer – som netop er uddannede til at vurdere barnets tilstand, behov og mulighed for at profitere af bestemte indsatser.

Vi ser for ofte børnefaglige undersøgelser, der ikke omfatter en psykologisk undersøgelse, selv om hele sagen netop er udsprunget af en bekymring for barnets psykiske udvikling og trivsel.

Og selv hvis der foreligger en psykologisk undersøgelse, ser vi jævnligt eksempler på, at den ikke ender med noget som helst. Kommunerne må ikke sige, at de fravælger foranstaltninger af økonomiske grunde – men det er, hvad der sker. En kommunal teamchefs samlede faglige vurdering trumfer enhver psykologfaglig undersøgelse. Resultatet er, at familier alt for ofte ender uden nogen former for hjælp – også efter der er foretaget undersøgelse.

I dette felt taber vi i dag for meget og for mange. Det tankevækkende er, at vi aldrig ville finde os i det i fx den somatiske verden. Det er svært at forestille sig en læge, der konstaterer en sygdom, men ikke tilbyder patienten behandling.

Servicelovens § 50 bør derfor ændres, så det bliver et lovkrav, at der gennemføres en psykologfaglig børneundersøgelse i alle sager, som er begrundet i bekymring for et barns sociale og psykiske udvikling og trivsel.

Desuden bør der – når der foreligger en psykologfaglig undersøgelse med anbefalinger til foranstaltninger – føres effektivt tilsyn med, at kommunen inden for rimelig tid leverer den påkrævede hjælp og at hjælpen undervejs evalueres.

Lige så vigtigt er det at stramme op, når det gælder den professionelle vurdering af forældrenes kompetencer, når der er tegn på alvorlige problemer i barnets hjemmemiljø. I disse tilfælde bør der være krav om en undersøgelse af forældrenes kompetencer som led i vurderingen af barnets

situation. En sådan undersøgelse omfatter blandt andet samtaler med børn og forældre, observationer af samspillet mellem børn og forældre og relevante psykologiske tests. På denne baggrund kan barnets støtte- og udviklingsbehov sammenholdes med en vurdering af forældrenes muligheder for at varetage barnets fundamentale behov.

Det samme krav bør gælde i forbindelse med anbringelse af børn hos plejefamilier eller adoptanter. I for mange tilfælde er det sket, at fx en plejefamilie har fået en opgave, som den efterfølgende har vist sig ikke at have kompetencer til at løfte.